

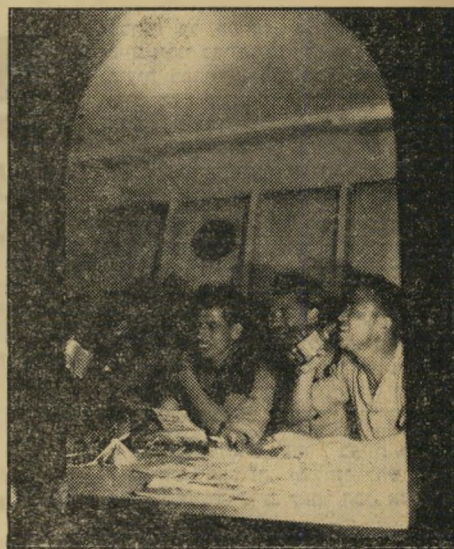
עידן צבאי

אפגנה שלו להתקפת טורפדו מבויימת, וסגן יהודה מוזקקי, שאחז בהגה וחזר על פקודותיו של מנשה: "שמאלה, עוד קצת, עתה קצת ימינה." מנשה הכיט את המנוף, הגביר את פעולת המנוע ל-800 סיבובים. הסירה חפזה כמעט מבלי לנוע במים. אחר באה ופקודה: "היכוך להתקפת טורפדו, עמדות הטורפדו, היכוך!"

לחזק על ההקדמך משך שנייה או שתיים, רק שלום ניצב ליד התורן כפסל, כש"רגליו פשוקות וידיו מושכות את הד"גלים הצבעוניים במעלה התורן וב"מורדו. על גשר הפיקוד ניצבו רק שני אנשים, רביסון מנשה ליפשיץ, שהוליך את

עמדות קרב. נסים ניצב ליד התותח האנטי-טנקי שלו, רפי ליד צינור הטורפדו.

יו-הי-ה... ובקבוק רום. אחרי ארוחה בריאה אהבהים החברה גם לנגוס ג'ימיה בריאה. פיבוקו (ימיני) מעדיף שקבוקו על ספל.

ליד מנוחה. לפני כיבוי האורות מחזיק פיבוקו (למעלה) צי"צ'באח עם חברו, רפי

מנשה הצמיד את עינו אל כונת הטורפדו והדק על הכפתור. לא קרה דבר: הורם החשמלי לא היה בסדר (אחד מתנאי התמרון). הוא הניף את ידו הימנית כשעיניו מוסיפות לצפות קדימה.

פיבוקו, שניצב ליד צינור הטורפדו הימני ראה את הירי מתרוממת מעלה מעלה וצונחת לפתע. הוא היטיט את המנוף, משהו פלט אנקה כבדה. הסירה כולה הודעזעה. טורפדו נפלט מן הצינור ושיכשך במים לפני החר"טום. נדמה היה שהוא נעצר לרגע קל, אחד זינק קדימה, בעקבותיו בא טורפדו שני.

התמרון נסתיים.

16.45 פלגת סירות הטורפדו נכנסות לנמל.

הסירות נכנסו לנמל אחת אחת. בעברן על פני הדגל אשר בכניסה, התייצבו המלחים בשורה על הסיפון והצי"צ'באח נאלמה ללילה. הסירות החליקו על פני המים הרגועים. עצור, חבלים הת"תללו כנחשים, התעופפו מן הסיפון אל החוף, אנשי צוות החוף אחזו בהם, קשרו את הסירה אל הי"ברזל.

18.00 המפקד ואנשי הצוות יורדים לחוף, רק הזקפים והמלחים בתפקיד נשארים על הסיפון.

פיבוקו לבש את מדיו החדשים וסקר את עצמו בראי. נראה היה כי הוא מרוצה מהופעתו. רפי ידע היטב כי בכל פעם שפיבוקו מתקשט במיוחד, סימן הוא שיש לו שגישה עם נערה חדשה. פיבוקו הוסיף להתבונן בראי ושאל:

"מה אתה עושה הערב? שוב קונצרט?"
"לא, אני כותב מכתבים לחולון."

פיבוקו ציפה שרפי ישאל אותו למע"שיו הערב, אבל רפי לא יגרום לו תענוג כזה. הם יצאו.

דא היה שקט ונוח. שלום עלה על דרגשו, רופף את שריריו הדרוכים. הוא לא היה רק אתה. בראש וראשונה היה נשק. יהיה עליו ללכת לגקות את התותחים. הוא ילך בעוד חצי שעה. יש לו שפע של זמן. תחילה עליו לניח ולחלום. על מה יחלום היום? על הבית הקטן בירושלים? על רחל? הוא ימח אותה לירושלים בשבוע הבא, לחופ"ש. תמה. הם יסעדו תחת כיפת השמים באקווא בלה. רחל אהבת סעודות תחת כיפת השמים.

23.50 הצוות חזר אל הסירה. הכל שקט.

הכל שקט. התא האפל היה מלא קול נשימה חרישי וקצוב. רק נקודת אש אחת נעה באפילה: פיבוקו לא היה יכול להרדם. הוא עישן.

"היי, רפי, אתה ישן?"
"כן, מה אתה רוצה?"
"רפי, היא עצומה. היית צריך לראות אותה. היא ממש טורפדו. איזה גוף!"
"אתה והטורפדו שלך. מי היא הפעם?"
"שמה רבקה. היא חיילת. היא בחיל התותחנים. חבוב, היית צריך לראות אותה!"

"בלום פיך. לך לישון. אני מת."
"ליל מנוחה."
"ליל מנוחה."
מישהו נחר קלות.

מפקד חיליהם, מרדכי לימון, בלבוש צבאי.

אם תסרוך מחר מלחמה, תהיה מדינת ישראל מבצר מנותק. כל צר"כיה — כל קופסת סרדינים, כל מכרזי נתייירה, כל אחד ממליוני המצרכים המאפשרים לעם להתקיים ולמדינה ללחום, יצטרכו לבוא מעבר לים — מרחק של מאות קילומטרים בים הי"פתוח, בו יארבו אניות האויב.

התפקיד לדאוג שאמנם לא ייחתך צורק-חיים יחיד זה מוטל על גבר צעיר בן 30, בעל פנים רחבות וגוף חסון, היושב בחדר אזורי המשקף על הים, לפני מפה עצומה.

כמו המפה בחדרו של מפקד חיליהם, כן גם מפתו של מפקד חיליהם היא מפה מרחבית, ומדינת ישראל תופסת בה מקום קטן מאד. אולם בעוד שהאזריא משקיף על מרחבי יבשת, חובק מבטו של "מוקה" לימון מרחבי ים, מאילת עד גיברלטאר.

"תפקידנו העיקרי? קודם כל: להשמיד כ"כוח אויב העומד לפנינו. כי אם נצליח בזאת, הרי נפתרו כל שאר הבעיות מעצמן. אך כל עוד לא הושגה מטרה זו, ישנם תפקידים אחרים: הבטחת האספקה לארץ, הגנת חופ"ה המדינה, נתיחות בחוף אויב ומתן סיוע תותחני מן הים לכוחות היבשה."

"איך תבטיח את האספקה?"

"נארגן שירות. נבטיח אותן. כוחות הצי שלנו ייצאו לאורך קווי ההפלגה של אניות המשא, כדי להבטיח שיהיו פנויות מאויב."

"אניות-משא — של מי?"

"שלנו. כמו במלחמת העצמאות, אניות זרות יזהרו מלבוא. חברות הביטוח יעלו את הפרמיות באופן אגרסיבי. אפשר לסמוך רק על אניות המשא שלנו. לכן יש לפתח את הצי המסחרי."

"האם יש לאויב צוללות?"

"לא. על אף הידיעות שפורסמו בעתונות, אין להם. לסורים יש ציידות-צוללות, כלי-שיט קטנים שנועדו למלחמה בצוללות. יתכן שזה גרם לביבלובל. אולם למעשה לא כדאי אף לצד אחד להחזיק צוללות. זה כלי יקר. הוא דורש רמה טכנית גבוהה. משגה טכני קטן יכול לגרום לאובדנו, הרבה יותר מאשר באניה רגילה. אמנם זה כלי מסוכן ליריבו, אולם ישנם אמצעים לגלותו. שימוש יעיל בנשק זה מחייב כמ"צ צוללות, השקעה כספית רצינית, מאמץ גדול להתחקות, אימון צוותות."

"מה הן היחידות הגדולות ביותר בידי האויב המשוער?"

"הצי הרציני העומד נגדנו הוא המצרי. יש לו שתי משחיתות, וסלום אחד הדומה למשחיתתה. כולן ממלחמת העולם השנייה."

"האם שלוש יחידות כה גדולות אינן נותנות לאויב עדיפות כוח גדולה על הכוח הנתון בידך?"

"עיני החומות של המפקד ננעצו בשואל, ב"הבעה מהוהרתה. המלחמה בים היא מלחמה של תנועה ואש. אם נפגשים שני ציפים בים, אי-אפשר להתחמק ולהתחפר, כמו ביבשה. הדרך היחידה היא ללחום. הצי המהיר יותר יכול לקבוע אם להילחם והיכן."

"תוצאות הקרב בין שתי יחידות בלתי-שויות אינן ברורות מראש?"

"לא. מה שמציין את הצי שלנו הוא הרוח הטובה בין אנשי הצוות, רמת האינטליגנציה היכולה לתת לנו עדיפות שאין לנו במהירות ובכוח האש. חשוב להוציא את המקסימום מכלי השיט וכלי-היריה שבידינו. נוכח מי שהיה מפקדו של שלוש אניות-מעפילים ומפקד קורבטה במלחמת העצמאות: במלחמה האחרונה, נסוגו המצרים בכל פגישה. הצלחנו לסיים את המלחמה בלי כל אבידות לעצמנו, הסבענו קורבטה ואנית-עוז מצרית."

"אצלנו, עכברי-היבשה, שורת הדעה כי בים קובע התותח הארוך ביותר. האם זו דעה מוטעית?"

• כולל העתון המצרי אחר סאעה.

• "משחיתת" — דסטרוייר, אנית מלחמה גדולה מפרגאטה, קסנה מסיירת.

מאילת עד גיברלטאר!

"אפשר לשנות את יחסי הכוח עלידי הפעלה בלתי-אורטודוכסית של הכלים שברשותך. כלומר, להפעיל אותן לא רק למען המטרות שעבור נוצרו, אלא להשתמש בהן עם דב"י, כדי להגביר את כוחהאש והב"ח שלך."
"איך אתם מצריכים את האויב?"

"אנו משתדלים להתייחס אליו ברצינות גדולה. היו לו מדריכים אנטי-ליים. עכשיו יש לו מדריכים גרמניים אמ הם זקוקים לזרים, משמע שאין להם עדיין מדריכים משלהם במיד מספקת."

"מוקה" לימון, שגלה בנעוריו ארצה, אי פליים שירד לים בגיל 18, שרת במלחמת העולם באניות נורבגיות ואמריקאיות והס"מפקד-חיל בגיל 26, גאה בהתפתחות האט"אך היציבה של החיל, שעוד במלחמת העצמאות לא היה אלא אוסף מקרי של אניות בל"ראויות לשימוש.

"אמרת שלמצרים יש משחיתת * בעוד של אין. מהו גורל הצוות של משחיתת? כמה הי עולה?"

"משחיתת חדשה עולה, בערך, 5 מיליון דולר כל מעצמה ימית בונה לעצמה משחיתת בהתא לצרכיה המיוחדים, לכן ישנם הרבה סוגי שונים. הצוות של משחיתת בתקופת מלח"ה הוא 160 עד 270 איש, זה תלוי בגיודלה לימון עבר בחטיקה על הצד החשוב ביותר שהוא פוליטי: אף מדינה אחת אינה נלהמת לזכור לישראל משחיתת — דבר שהיה נהוג למחרת היום בעולם כולו.

בחשבון הימי של המלחמה, ישנם כמה נתונים מכריעים: כל החוף הדרומי של הים התיכון יהיה עיון או אויב. הים התיכון הוא צר, מבחר רב של דרכי-הפלגה לאניות-האספס"הישראליות, לאניות והמסטי האויב יהיו בסיס קרובים לכל אורך הדרך, ואילו אניות ומסטי ישראל יוכלו להתבסס רק על ישראל. אויב עצם קיומו של חיל-הים הישראלי ימנע בע"המצרים לפזר את אניותיהם לאורך הדרך, ייא"א אותם לרכו את כוחותיהם, להיות מוכנים קרב.

"מה התפקידים של חיל-האוויר במערך שלך?"

"לחילות-הים בעמים אחרים יש זרוע אווירי משלהם. אצלנו הגענו למסקנה שאין הדבר כדאי אולם יש אמונים משותפים של שני החילות משך כל השנה. על חיל-האוויר לסייע לנו ב"סיורים, לתת לנו סיוע טקטי (פעולה משותפת באוויר ובים בשעת קרב) וסיוע היקפי (התק"מ מן האוויר על יחידות אויב, כשחיל-ה"איננו)."

"האם רמת האימונים של אנשיך מספקת?"
"אימננו הרבה אנשים בחו"ל. כיום יכולים אנו להרויך בכל המקצועות בעצמנו. כל אדם בחיל-הים, אפילו עובדי המשרד שלנו, למן למלא תפקיד מסויים באניה. מלבד הבהורונו כמובן."

"מדוע זה מובן? האין מאמין כי בחור יכולה לשרת כראוי בים?"

"בהחלט כן. כאלחטאיות. למשל באניה של בימי המלחמה, היו לנו בחורות. אולם הבעי היא של שיכון. לבחורות דרושים שרותי נפרדים, למשל מקלחות. באניות שלנו אין מקו לכך. אם נבנה פעם אניות משלנו, מן הסת"נדאג גם לבחורות."

"האם יש, לדעתך, הכשרה ימית מספקת לנוער?"

"כמעט כל הנוער הבא אלינו חסר כל מושג בים. בתקופת שרות-החובה אפשר בקושי ל"הספיק לאמן את הימאי לתפקידיו. יש לו תפקיד כפול — אחד לשעת קרב, למשל תותחן, ואחד בתנאים רגילים, למשל טבח. לכן אנו זקוקים בעיקר לאנשי קבע — אנשים שישרתו שני רצופות בים, יגיעו לרמה גבוהה. זהו כיון עיקר החומר האנושי בחיל-הים שלנו, כמו בכ"צ אחר בעולם."

• "משחיתת" — דסטרוייר, אנית מלחמה גדולה מפרגאטה, קסנה מסיירת.